

Zo is lezen leuk!

Bibliotheken Zuidoost Fryslân

Opsterland · Ooststellingwerf · Weststellingwerf

INHOUD

Lezen en informatievaardigheden	3
Adressen en contactpersonen	4
Tarieven	5
Groep 1 en 2	6
Groep 3	11
Groep 4	12
Groep 5	13
Groep 6	14
Groep 7	17
Groep 8	19
Algemeen	23
Schoolmediatheek	24
Huurcollecties	28
Trainingen & workshops	29
Jaarkalender Leesbevordering	30
Mediawijsheid	31
Bijlage: Themacollectie voor de jeugd	33
Ons complete jeugdteam	34

LEZEN EN INFORMATIEVAARDIGHEDEN

Voor u ligt het aanbod voor het basisonderwijs van de bibliotheken Zuidoost Fryslân voor het schooljaar 2011–2012.

Leesprogramma's

Al jaren werken de bibliotheek en de scholen samen om het lezen op school te stimuleren. Lezen is een van de belangrijkste vaardigheden, die kinderen zich eigen maken. Wij ondersteunen u graag bij het realiseren van een goed leesklimaat op uw school en bieden hiervoor programma's aan waarmee u in school kunt werken. Wij hebben ook een aanbod ontwikkeld voor de peuterspeelzalen en het voortgezet onderwijs, zodat er een doorgaande leeslijn is ontstaan in onze producten.

Meer dan lezen alleen

Veel scholen hebben de weg naar de bibliotheek al gevonden voor het saneren van hun media, het leren verwerven van informatie in het documentatiecentrum en het gebruik van Educat, het digitale catalogussysteem voor schoolbibliotheken.

De bibliotheken beschikken ook over een Makkelijk Lezen Plein, waar u boeken kunt lenen voor leerlingen met een leesstoornis.

Mediawijsheid

Leerlingen moeten steeds mediawijzer worden. De kennissamenleving vraagt om mensen die in staat zijn grote hoeveelheden informatie te lezen, te selecteren, te verwerken en te beoordelen op hun waarde. Omgaan met 'nieuwe' media wordt steeds belangrijker. Voor zowel leerkrachten als leerlingen kunnen wij hierin een belangrijke rol vervullen. Mede daarom hebben wij het afgelopen jaar een Doorgaande Leerlijn Mediawijsheid voor het Basisonderwijs ontwikkeld.

Dienstverleningsabonnement

Voor de scholen binnen ons werkgebied hebben we een dienstverleningsabonnement.

Binnen dit abonnement bieden wij twee pakketten aan, n.l. de Doorgaande Lijn Leesbevordering en de Doorgaande Lijn Mediawijsheid. Voor elke groep binnen het basisonderwijs hebben wij een gericht programma samengesteld.

In deze brochure vindt u het aanbod betreffende de Doorgaande Lijn Leesbevordering.

Wilt u meer weten over dit aanbod, dan kunt u ons altijd bellen. Wij komen graag bij u op school om de verschillende activiteiten toe te lichten. En heeft u ideeën of aandachtspunten, laat ze ons weten. Zo kunnen wij ons aanbod nóg beter afstemmen op de behoeften van uw school en uw leerlingen.

ADRESSEN EN CONTACTPERSONEN

Opsterland

Contactpersoon: Hilda Moen, h.moen@bzof.nl

Bibliotheek Gorredijk

Schansburg 1, 8401 RX Gorredijk (0513) 461548

Bibliotheek Beetsterzwaag

Pastorielaan 4a, 9244 CA Beetsterzwaag (0512) 382600

Bibliotheek Ureterp

Lijteplein 9, 9247 EP Ureterp (0512) 303267

Weststellingwerf

Contactpersoon: Wikje Haan, w.haan@bzof.nl

Bibliotheek Wolvega

Griffioenpark 10, 8471 KP Wolvega (0561) 612623

Bibliotheek Noordwolde

Mandehof 5, 8391 BG Noordwolde (0561) 431286

Ooststellingwerf

Contactpersoon: Klaasje Herder, k.herder@bzof.nl

Bibliotheek Oosterwolde

Quadoelenweg 29b, 8431 LN Oosterwolde (0516) 512075

Bibliotheek Appelscha

Riemsoord 42, 8426 EC Appelscha (0516) 431712

Bibliotheek Haulerwijk

Laweijsstraat 10, 8433 KG Haulerwijk (0516) 438145

Website:

www.bzof.nl (Kijk bij onderwijs)

TARIEVEN

Dienstverleningsabonnement

Aantal leerlingen *Tarief* (gebaseerd op het aantal leerlingen per 1 oktober 2011)

< 50	€ 90
51-100	€ 115
101-150	€ 150
151-200	€ 175
201-250	€ 200
251-300	€ 225
301-350	€ 250

Alle tarieven in de brochure zijn exclusief BTW.

Binnen het dienstverleningsabonnement bieden wij:

- Een pas voor elke klas, waarmee per leerling een boek geleend kan worden met een uitleentermijn van 8 weken. Hierna wordt leengeld berekend!
- Leesbevorderingsactiviteiten (soms met een kleine eigen bijdrage)
- Gratis adviezen over media op school.
- Voor **twee** leerjaren groepsbezoeken zonder bijbetaling (bij niet komen opdagen worden kosten in rekening gebracht)

Extra groepsbezoek	€ 45	per groep
Jeugdkrakercompetitie	€ 35	per team
Schrijver op school		prijs op aanvraag
Training interactief voorlezen	€ 55	per uur (min 6 p.)
Workshop/lezing	€ 55	per uur
Diensten schoolmediatheek (bijv. saneren en aanschaf)	€ 55	per uur
Mobiele schoolmediatheek huren (incl. licentie Educat-B)	€ 2250	per jaar
Educat B (lease)	€ 85	per jaar
Klein informatief Boekenpakket (10 titels)	€ 199	per jaar
Groot informatief Boekenpakket (25 titels)	€ 465	per jaar
Thema/huurcollecties (max. 10 weken lenen)	€ 0,20	titel/week
Thema/huurcollecties (> 10 weken lenen)	€ 0,16	titel/week
Doorgaande Leerlijn Mediawijsheid		Zie aparte brochure

Zonder dienstverleningsabonnement betaalt u 50% meer!

GROEP 1 EN 2

Bezoek aan de bibliotheek: Schatgoed

Schatzoeken bij 'de kast die verrast!'

'De kast die verrast' is geschikt om taal, spel, fantasie en muziek bij jonge kinderen te stimuleren. Het is een kleurrijke kast met poppenkastscherm, laatjes en klepjes.

De kinderen weten niet wat erin zit.

Na een beginliedje mag één van de kinderen iets openen en volgt er een activiteit van ongeveer vijf minuten.

Dit kan een versje met gebaren (bij een illustratie), een prentenboek of voorleesverhaal, een spelletje, een poppenkastverhaal, een liedje of een trucje zijn.

Na deze activiteit kan een nieuw kastje geopend worden en kan er een nieuwe activiteit worden gekozen.

De geheimzinnigheid van de kast, de uitdagende activiteiten en het vaste ritueel nodigen ook stillere kinderen uit om meer te praten en mee te spelen.

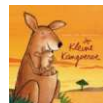
Activiteit op school: Kamishibai

De Kamishibai is een draagbaar vertelkastje, dat oorspronkelijk uit Japan komt. Bij dit houten theatertje horen gelamineerde prenten waarop scènes uit een verhaal zijn afgebeeld.

Van verschillende prentenboeken zijn sets met prenten beschikbaar.

De Kamishibai kan inclusief platensets worden geleend om op school zelf aan de leerlingen voor te lezen. Voorleesplaten zijn o.a.:

- En nu lekker slapen, Sam
- Vosjesmuziek
- Dat ben jij, Kiki!
- Wat nu, Olivier?
- Ik wil de maan
- Rambamboelie
- Kleine Kangoeroe
- kleine Muis zoekt een huis
- Anton kan toveren
- De Wiebelbillenboogie
- Fiet wil rennen
- Tyrannosaurus Drup (groep 3/4)

Activiteit op school: Speel-leescollecties

Een speel-leescollectie is een aantrekkelijke combinatie van boeken en spelmateriaal bedoeld voor thematisch werken. De collectie kan bestaan uit een titel in meervoud, een reuzenboek, een aantal boeken over hetzelfde thema, knuffels, speelmateriaal, een spelwerkbrief.

De school kan zo'n collectie voor een periode van vier weken lenen.

Er zijn verschillende speel-leescollecties en deze zullen steeds worden aangevuld.

En nu lekker slapen, Sam!

Nijntje vliegt.

De grote rode bus.

De kinderboerderij.

Welterusten...Kleine Beer

Klein Mannetje heeft geen huis

De Gruffalo

Kleine ezel en jarige Jakkie

Klop, klop, wie is daar?

Plons!

De mooiste vis van de zee

Overige titels:

Nandi's verrassing
Kom uit het ei kleintje
Tim op de tegels

Seizoenskisten:
Herfst, Zomer, Winter, Lente

Activiteit op school: Bentje en de Bruine beer

Een verrassend kleuterproject naar het boek van Angela MacAllister getiteld '*Bentje en de bruine beer*'. Het haasje Bentje verdwaalt in een groot bos. Gelukkig ontmoet zij Beer die haar veilig thuis brengt. Door het invallen van de winter vraagt Bentje zich af of Beer zijn hol wel goed heeft kunnen bereiken. Ze gaat hem zoeken en maakt daarbij gebruik van een rode draad om de weg terug te kunnen vinden. Als de wol op is stelt ze de terugweg veilig door de wol van haar truitje uit te trekken en daarmee het spoor

verder te trekken. Uiteindelijk vindt ze Beer en bouwt met vrienden een afdak waaronder hij lekker warm zijn winterslaap kan houden. Bentje verwerkt haar avonturen en de daarbij horende emoties door het zingen van liedjes zoals bijvoorbeeld een 'ik ben niet bang-liedje'.

In de handleiding is aandacht voor het interactief voorlezen van het boek. Ook wordt beschreven op welke manier de leerkracht de verschillende materialen in kan zetten om het verhaal te introduceren en te verwerken. Bovendien worden verschillende thema's uitgewerkt zoals o.a. de seizoenen en speuren. Verder wordt beschreven op welke manier de leerkracht de kinderen kan uitdagen om hun eigen liedjes te maken. De kleuters zullen veel plezier beleven aan dit prachtige prentenboek met een heel creatieve uitwerking: ze kunnen zelf een spoor maken van rode wol en het blauw/witte truitje van Bentje!

Het project bevat: een berenkopkussen, haasje Bentje met truitje, een rood/wit T-shirt, een knot rode wol, prentenboek, cd's met muziek en een handleiding.

Leentermijn: 6 weken

Kosten: € 12 met dienstverleningsabonnement

€ 18 zonder dienstverleningsabonnement

Activiteit op school: Leeskastje

Doel van het leeskastje: Vroegtijdige onderkenning van leesproblemen.

Het kastje is géén,

- nieuwe methode, niet wéér iets er bij;
- kant en klare oplossing voor het voorkómen van leesproblemen;

maar wel,

- een hulpmiddel om de tussendoelen in groep 1 en 2 te implementeren;
- een instrument om vroegtijdig leesproblemen te signaleren en te remediëren

Inhoud:

1. Boekoriëntatie.

Bovenop het kastje, op een boekenplank, staat centraal het boek als uitgangspunt. Een boek kun je lezen en platen vertellen een verhaal.

2. Verhaalbegrip.

Wat gebeurt er en hoe loopt het af? Speel een verhaal en vertel het op je eigen manier. In het laatje vind je alle spullen die je nodig hebt.

3. Functies van geschreven taal.

Geschreven taal is communicatie. Je hebt een instrument om je gedachten vast houden. Met letters als je ze al beheerst, maar ook met symbolen zoals pictogrammen. Het verschil tussen lezen en schrijven wordt duidelijk.

4. Relatie tussen gesproken en geschreven taal.

Gesproken woorden zijn vastgelegd op papier. Die kun je dus steeds weer opnieuw lezen, uitspreken en horen.

5. Taalbewustzijn / fonologisch bewustzijn en fonemisch bewustzijn.

Dit is zo belangrijk, dat het niet in één laatje onder te brengen is.

Fonologisch bewustzijn; bewustzijn van klanken in een taal. Het kunnen spelen met afzonderlijke klankonderdelen.

Fonemisch bewustzijn; een gesproken woord bestaat uit letters, fonemen. De gevorderde fase van fonologisch bewustzijn.

6. Alfabetisch principe.

Woorden zijn opgebouwd uit klanken die weer corresponderen met letters. Leerlingen ontdekken de foneem/grafeem koppeling.

Er zijn lesbrieven ontwikkeld bij verschillende prentenboeken, o.a. *Woeste Willem*, *Kikker in de kou*, *Samen kunnen we alles*, *Kleine Muis zoekt een huis*. Het Leeskastje kan ook gebruikt worden in groep 3.

Zie ook: www.hetleeskastje.nl

Leentermijn: 6 weken

Kosten: € 18 met dienstverleningsabonnement

€ 28 zonder dienstverleningsabonnement

GROEP 3

Bezoek aan de bibliotheek: Groepsbezoek Monstertje Mo wil in een boek

Bij deze activiteit worden de kinderen van groep 3 uitgenodigd om een kijkje te nemen in de bibliotheek. Centraal tijdens hun bezoek staat het boek 'Monstertje Mo wil in een boek' van Elsbeth Fontein. Hierin gaat Monstertje Mo naar Boekenland, omdat hij graag een rol wil spelen in een boek. Hij mag echter niet meespelen in de boeken van de giraf, de dolfijn en het spook. Uiteindelijk vindt Mo een leeg boek met een bed en daarin droomt hij zijn eigen avonturen. Samen met Mo ontdekken uw leerlingen wat de bibliotheek allemaal te bieden heeft.

Bezoek aan de bibliotheek: Lettersoep

Ook bij deze activiteit worden de kinderen van groep 3 uitgenodigd om een kijkje te nemen in de bibliotheek. De leerlingen maken een speurtocht door de bieb en 'koken' lettersoep. Iedere leerling krijgt een eigen kommetje met letters. De bibliothecaris leest vervolgens een verhaaltje voor over iemand die soep maakt. Daarbij krijgen de kinderen af en toe een aanwijzing waarmee ze een bepaalde letter uit hun 'soep' kunnen halen. Uiteindelijk blijven er drie letters over, waarmee kinderen een woord kunnen vormen. De vissoep is af!

Activiteit op school: Letterwinkeltje

Een project met als uitgangspunt het boek 'Het Letterwinkeltje' van Marianne Busser en Ron Schröder. In de klas komt een klein letterwinkeltje te staan. Het heeft de vorm van een groot formaat boek en kan opengeklapt worden tot een winkeltje.

Gedurende het project wordt dagelijks een letter aangeboden samen met een prentenboek, leesboek, liedje of versje waarin de aangeboden letter een rol speelt. Aan het eind van het project is het letterwinkeltje gevuld met letters.

Een handleiding voor de leerkracht en een collectie boeken worden meegeleverd.

GROEP 4

Bezoek aan de bibliotheek: Kinderboekenweek

Al sinds 1955 organiseert de Stichting CPNB elk jaar in oktober de Kinderboekenweek. Dan is het tien dagen lang feest rondom kinderboeken. In het hele land zijn er dan allerlei activiteiten en werken bibliotheken, scholen, boekhandels en culturele centra nauw samen om het kinderboek te promoten. Ook in de bibliotheken Zuidoost Fryslân is er dan veel te doen en te beleven. Alle groepen 4 krijgen ieder jaar een uitnodiging voor een leuk programma in de bibliotheek tijdens de Kinderboekenweek. Bij een theatervoorstelling of schrijversbezoek wordt een eigen bijdrage gevraagd.

Bezoek aan de bibliotheek: Speurneuzen

Het thema van dit programma is 'speuren'. De kinderen gaan op zoek naar verhalende en informatieve boeken. Nadat de code is gekraakt, praten ze over hun voorkeur voor een verhalend of informatief boek.

Het doel van het programma is dat kinderen de twee tekstsoorten leren onderscheiden en ervaren dat je informatieve boeken ook voor je plezier kunt lezen.

Ze worden wegwijs in de bibliotheek. Ze weten waar lees- en informatieve boeken in de bibliotheek staan.

(Dit programma is eventueel ook door de leerkracht op school te doen; de kosten voor de lesbrief bedragen dan € 15,00)

Activiteit op school: Ladekastje Sheherazade

Het Ladekastje is een speelse manier om te werken rondom verschillende tekstsoorten zoals sprookjes, gedichten, voorleesverhalen en leesboekjes. Voor de klas of in het midden van de kring staat een kastje met zes laatjes. In elk laatje zit een voorwerp. Elk voorwerp verwijst naar een voorleesverhaal en bij elk voorleesverhaal is een lessuggestie toegevoegd.

Ook kan er rondom een thema zoals voeding, verkeer of genres worden gewerkt.

Deze activiteit kunt u lenen van de bibliotheek inclusief de bijbehorende boeken. Uitvoering in de groep duurt ongeveer 20 minuten, gedurende 6 dagen.

GROEP 5

Bezoek aan de bibliotheek: Bibliotheekmedewerker gezocht!

Een snuffelstage in de bibliotheek voor leerlingen uit groep 5 en 6

Het programma Bibliotheekmedewerker gezocht! is geschikt voor leerlingen van groep 5 en 6 van het primair onderwijs. Voor één keer staan de leerlingen niet voor, maar achter de uitleenbalie. De snuffelstage biedt hen een kijkje achter de schermen van de bibliotheek. Aan de hand van uiteenlopende opdrachten zoeken de kinderen naar informatie. Dit doen ze met behulp van de verschillende media.

Activiteit op school: Boekenbal

Met het project Boekenbal maken leerlingen door middel van spannende geheimschriften kennis met leuke leesboeken. Leerlingen grabbelen een bal uit de ballenbak. In de bal zit een boektitel gecodeerd in geheimschrift. Na ontcijfering van dit geheimschrift gaan kinderen het boek lezen. In de ballenbak zitten ook vijf gouden ballen die verwijzen naar een opdracht voor de hele klas. Voor iedere leerling is er een werkboekje, een balboekje, met tips voor het kiezen van boeken. Er is ruimte om over circa 4 verschillende boeken iets op te schrijven. Bovendien staan hierin de geheimschriften die nodig zijn voor het ontcijferen van de boektitels.

Er worden een handleiding voor de leerkracht en een collectie boeken meegeleverd.

Leentermijn: 6 weken

Kosten: € 15 met dienstverleningsabonnement

€ 25 zonder dienstverleningsabonnement

GROEP 6

Bezoek aan de bibliotheek & Activiteit op school: Leesprogramma

Sommige leerlingen hebben een zetje nodig om de smaak van lezen te pakken te krijgen. Met het leesprogramma stimuleert u het lezen bij leerlingen door een kleine beloning in het vooruitzicht te stellen als ze een bepaald aantal boeken lezen en verwerken. Op deelnemerspasjes kunnen uw leerlingen stickers plakken voor elk gelezen boek.

Het leesprogramma heeft elk jaar een ander thema.

De start en uitleg van het programma kunnen plaats vinden in de bibliotheek, het lezen van de boeken vindt plaats op school. Dit project is mogelijk zonder bezoek aan de bibliotheek.

Activiteit op school: Leskist “De Friese Elf Steden”.

Met deze leskist en lesbrief willen wij de leerlingen van de basisschool kennis laten maken met de Friese Elfstedentocht. De kist is een echte kist met handvaten en een slot. In de kist zit prachtig materiaal wat u kunt gebruiken in diverse lessen: verschillende schaatsen, schaatskleding, veiligheidsattributen, een routekaart, een startkaart, een boek, een DVD en CD's.

Voor de leerkrachten is er een map met lesideeën. Deze map is verdeeld in drie niveaus: onderbouw (1-2), middenbouw (3-4-5) en bovenbouw (6-7-8). Sommige lessen zijn kant-en-klaar, maar er zijn ook veel verwijzingen naar geschikte websites.

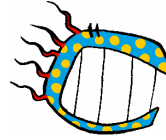
Het gepresenteerde materiaal is een kleine selectie uit bestaand materiaal. Het is voornamelijk ontleend aan lesmethoden, of aan projecten als “Kies voor Hart en Sport”. Ook is materiaal afkomstig van het internet.

Het thema Friese Elfstedentocht laat zich heel goed toepassen in verschillende vakgebieden zoals techniek, natuur onderwijs, wereldoriëntatie, evenals voor taal en rekenen.

Wij hopen dat u met veel plezier aan dit thema kunt werken.

Leesvirus :Periode: januari – half april

Doelgroep: groep 6 (of combinatiegroep 5/6, 6/7)

Kosten: ongeveer €30,00 materiaalkosten per groep en ca. €135,- voor het boekenpakket (10 boeken). In 2012 zijn de licentiekosten per school €20,00. Hiervan wordt €10,00 doorberekend aan de school.

Daarnaast moet € 1,50 per leerling betaald worden voor het slotfeest

Leesvirus is een ICT-leesproject voor kinderen uit groep zes van de basisschool, waarin leesbevordering en het aanleren van digitale informatievaardigheden hand in hand gaan. Doel van dit project is het toepassen van ICT vaardigheden: (zoeken op internet, e-mailen), taalvaardigheid (formuleren eigen mening, communicatie hierover) en leesbeleving.

Centraal staat de vraag: welke klas is het meest besmet door het leesvirus en wat is het meest besmettelijke boek? Basisscholen binnen een gemeente/cluster doen gezamenlijk mee aan leesvirus via de website www.leesvirus.nl

Elke deelnemende school schaft een zelfde set aan van 10 mooie leesboeken, die door de bibliotheek zijn geselecteerd. In het jaar erop jaar vallen er 5 boeken af en komen er 5 nieuwe boeken voor in de plaats. Als u inschrijft voor het project krijgt u t.z.t. meer informatie.

De geselecteerde titels kunt u vanzelfsprekend na het project prima in uw klassenbibliotheek zetten.

Kinderen lezen de tien boeken en wisselen via de website hun mening uit met kinderen van andere scholen die dezelfde boeken hebben gelezen. Ook is er acht weken lang de Leesvirusquiz met vragen over de boeken, internetvragen over thema's uit de boeken of creatieve opdrachten. Op de website worden per gemeente de quizscores bijgehouden en dat houdt de spanning erin! Ter afsluiting wordt er een Leesvirus-feest georganiseerd en wordt bekend gemaakt welke klas het meest besmet is geraakt met het Leesvirus (d.w.z. de Leesvirus-quiz heeft gewonnen).

Inhoud materiaalpakket:

- Handleiding voor de leerkracht
- Leesvirus stickers om op de boeken te plakken
- Poster A2 kleur
- Pakket van 20 werkboekjes (per leerling 1 nodig) – Extra werkboekjes zijn bij te bestellen
- 30 bladwijzers (per leerling 1 nodig)

De set van 10 boeken bestelt u zelf via uw boekhandel.

Elk jaar wordt de helft van het boekenpakket vernieuwd. Als u al eerder met het Leesvirus programma heeft meegedaan, hoeft u slechts 5 boeken aan te schaffen.

GROEP 7

Bezoek aan de bibliotheek: Mystery Guest

Het project Mystery Guest is afgeleid van het populaire tv-spel 'Get the picture'. Met hulp van een kaartspel stelt de bibliothecaris vragen aan uw leerlingen over schrijvers, boeken en alles wat nog meer met lezen te maken heeft. Zoals: hoe heet het boek van Roald Dahl waarin een jongen een muis wordt? De vragen kunnen soms meteen worden beantwoord, soms vereisen ze nader zoekwerk. Uw leerlingen krijgen in groepjes opdracht om iets te zoeken op internet of in de bibliotheek.

Met het project Mystery Guest kan een schrijver in de schijnwerpers geplaatst worden. Aan uw leerlingen de taak om zo snel mogelijk te raden om welke schrijver het gaat. Bij grote groepen leerlingen kan het programma aangepast worden.

Activiteit op school: 1 tegen allen

Een uitdagingsspel tussen bibliotheek en klas. De bibliotheek daagt de klas uit om een aantal opdrachten uit te voeren. Deze opdrachten staan op een poster die wordt achtergelaten in de klas. Voorbeelden van opdrachten zijn:

- Maak een lijst van zes boeken die geschreven zijn door Jacques Vriens.
- Maak een rap over het onderwerp lezen en voer de rap uit voor de klas.
- Zoek in een kinderboek een lekker recept uit en maak dit klaar voor de bibliotheek.
- Ga met een groepje kinderen een uur boeken opruimen in de bibliotheek.

Bibliotheek en klas tekenen voor dit spel een contract waarin een tegenprestatie van de verliezer wordt vastgelegd.

Duur: 6 weken

Kosten: € 15 met dienstverleningsabonnement

€ 25 zonder dienstverleningsabonnement

Activiteit op school én in de bibliotheek: Nationale Voorleeswedstrijd

De Nationale Voorleeswedstrijd is een leesbevorderingsproject voor kinderen uit de twee hoogste klassen van de basisschool. Als uw school mee wil doen, moet u voor 1 december 2011 uw leeskampioen aanmelden. Een informatiepakket en deelnameformulieren kunt u aanvragen op www.denationalevoorleeswedstrijd.nl

De Nederlandse Kinderjury

Laat kinderen zelf oordelen wat ze het mooiste, spannendste of grappigste boek vinden. Want als je stem meetelt, dan wordt lezen pas echt leuk! Ook uw leerlingen kunnen meedoen met de Nederlandse Kinderjury. Dat werkt als volgt: uw school leent van de bibliotheek een aantal geselecteerde titels (maximaal één boek per kind). Uw leerlingen lezen deze boeken, beoordelen ze en vullen hun mening in op speciale stemformulieren. Deze formulieren plus een toelichting ontvangt u van de bibliotheek.

TIP groep 5,6,7:

Fringo: Een stimulerend spel voor kinderen die van huis uit weinig lezen en voor kinderen met een taalachterstand. Fringo is uitdagend voor fanatieke lezers, boekenwormen en leesbeesten.

www.fringo.nl

GROEP 8

Bezoek aan de bibliotheek: Informatievaardighedenprogramma

De leerlingen bezoeken met hun eigen groep de bibliotheek. Na een kort inleidend gesprek, met uitleg over de catalogus en zoeken via speciale zoekmachines, gaan de leerlingen aan de slag met opdrachten waarbij ze materialen en antwoorden zoeken in de bibliotheek en op internet.

Activiteit op school: Vergeten Oorlog

Het project Vergeten Oorlog omvat een koffer met 6 boeken over de Tweede Wereldoorlog en een mapje met o.a. een persoonsbewijs, distributiebonnen, een dagboekje, een schetsboekje en een kaart. Verder zijn er lessuggesties toegevoegd. De kist is in 2010 samengesteld in het kader van 65 jaar Bevrijding.

Leentermijn: 6 weken

Kosten: € 15 met dienstverleningsabonnement

€ 25 zonder dienstverleningsabonnement

Activiteit op school én in de bibliotheek: Nationale Voorleeswedstrijd

De Nationale Voorleeswedstrijd is een leesbevorderingsproject voor kinderen uit de twee hoogste klassen van de basisschool. Als uw school mee wil doen, moet u voor 1 december 2011 uw leeskampioen aanmelden. Een informatiepakket en deelnameformulieren kunt u aanvragen op www.denationalevoorleeswedstrijd.nl.

Nederlandse Kinderjury

Laat kinderen zelf oordelen wat ze het mooiste, spannendste of grappigste boek vinden. Want als je stem meetelt, dan wordt lezen pas echt leuk! Ook uw leerlingen kunnen meedoen met de Nederlandse Kinderjury. Dat werkt als volgt: uw school leent van de bibliotheek een aantal geselecteerde titels (maximaal één boek per kind). Uw leerlingen lezen deze boeken, beoordelen ze en vullen hun mening in op speciale stemformulieren. Deze formulieren plus een toelichting ontvangt u van de bibliotheek.

Activiteit op school: Europese verhalenkoffer

De Europese Verhalenkoffer is een koffer vol spannende (voorlees)verhalen met opdrachten en bijbehorende voorwerpen voor leerlingen van groep 5 t/m 8 van de basisschool. Er zitten ook kleurplaten in de koffer voor groep 1 t/m 4. In de koffer bevinden zich tien verhalen; verhalen die zijn gemaakt door Monica Weisenmuller.

Bij elk verhaal hoort een souvenir: een voorwerp, een foto of een attribuut. Wat zal er allemaal uit de koffer komen? In de koffer woont een trol, zit een heuse douanepet en een knijpkat om bij te lichten als de stroom uitvalt.

Met de koffer kunnen docenten Europese thema's op een leuke en aansprekende manier duidelijk maken aan de leerlingen. De koffer is geschikt voor een enkele les over Europa of om met de hele school een Europa -project te houden.

Groep 5 t/m 8

Leentermijn: 6 weken

Kosten: € 10 met dienstverleningsabonnement

€ 15 zonder dienstverleningsabonnement

TIP Groep 8

Welk schoolteam mag zich dit jaar de beste zoeker op internet noemen? De Nationale Jeugdkrakercompetitie is een zoekwedstrijd op internet waarbij leerlingen van groep 8 met elkaar de strijd aangaan. De wedstrijd wordt georganiseerd door de Vereniging van Openbare Bibliotheken in samenwerking met Kennisnet en Schoolbieb.nl, de schoolbibliotheek op internet van de openbare bibliotheken.

Door deelname aan de Nationale Jeugdkrakercompetitie leren kinderen zelfstandig te zoeken op het web en worden ze gestimuleerd om internet te gebruiken als informatiebron voor werkstukken en spreekbeurten. Ook leren ze digitale vaardigheden zoals mailen en het downloaden van plaatjes en tekstfragmenten. Meedoen is dan ook minstens zo belangrijk als winnen.

Tip Groep 5,6,7 en 8

Schoolbieb.nl is de schoolbibliotheek op het internet. Hier vindt u informatie van bibliotheken én aanwijzingen voor de opzet van een schoolmediatheek. De informatie op Schoolbieb.nl is verzameld en gecontroleerd door bibliothecarissen en informatiespecialisten, waardoor die betrouwbaar en snel te vinden is. De naslaginformatie kan bestaan uit originele content (tekst of video), uit links, of uit verwijzingen naar boeken of krantenartikelen, die in de bibliotheek te vinden zijn.

Voor leerlingen in het basisonderwijs is het zoeken op internet nog heel abstract. Ze vinden het bovendien verwarrend, als ze meer antwoorden krijgen op één vraag. Schoolbieb.nl volgt strikt de vakken en onderwerpen die uw leerlingen op school krijgen. Het aanbod is zeer gericht en van hoge kwaliteit. Leerlingen krijgen direct één antwoord, dat 100% betrouwbaar is. Dus niet te veel doorklikken, niet te veel tekst.

Schoolbieb wordt voortdurend gevuld met actuele informatie.

ALGEMEEN

Schrijver op school

Een schrijver op bezoek is voor veel leerlingen een bijzondere ervaring. Het betekent kennismaken met de auteur van wie zij een boek gelezen hebben. De bibliotheek kan in overleg een schrijver voor de school contracteren via Stichting Schrijvers School Samenleving. Het bezoek kan plaatsvinden in school of de bibliotheek.

Makkelijk Lezen Plein

Het **Makkelijk Lezen Plein** is een voorziening in de openbare bibliotheken voor zwakke lezers. Doelgroepen: kinderen met dyslexie, met concentratieproblemen of met een taalachterstand. Leesplezier is ook voor deze kinderen haalbaar!

Scholen kunnen tegenwoordig vanuit de bibliotheek een goede ondersteuning krijgen, voor hun onderwijs aan kinderen met leesproblemen.

Veel bibliotheken hebben momenteel een Makkelijk Lezen Plein.

Een Makkelijk Lezen Plein (MLP) biedt kinderen met leesmoeilijkheden toegang tot informatie. Ze kunnen zelfstandig een keus maken uit de materialen voor hun werkstuk of spreekbeurt.

Daarnaast biedt het MLP aantrekkelijk leesmateriaal dat deze kinderen tot lezen kan brengen.

Ook ouders worden op het MLP geholpen aan informatie die hun kind verder kan helpen.

<http://www.makkelijklezenplein.nl/index.php?id=584-66>

SCHOOLMEDIATHEEK

Mobiele Schoolmediatheek

Wat is de mobiele schoolmediatheek?

De mobiele schoolmediatheek is een collectie jeugdboeken in een metalen kast op wielen.

Voor wie is deze mediatheek?

Voor leerlingen van basisscholen. De bibliotheek stelt de mobiele mediatheken ter beschikking aan basisscholen. Leerlingen mogen de boeken mee naar huis nemen.

Hoe is de mobiele schoolmediatheek ontstaan?

Door het verdwijnen van de bibliobus is er voor de kinderen in deze gebieden geen uitgebreid leesaanbod beschikbaar. Met een mobiele mediatheek in school hebben kinderen de hele week toegang tot een uitgebreide boekencollectie die 2x per jaar rouleert.

Boeken in de kast:

- Prentenboeken, stripboeken, A- en B-leesboeken, informatieve boeken
- 400 boeken (voor ongeveer 70 leerlingen)
- Regelmatig nieuwe boeken

Over de mobiele schoolmediatheek:

- 2x per jaar wisselen van collectie
- Neemt dichtgeklapt weinig ruimte in
- Eenvoudig leensysteem (Educat-B)

Ondersteuning vanuit bibliotheek:

- ondersteuning bij ingebruikname
- korte instructie en begeleiding leerkrachten
- periodiek bezoek van bibliotheekmedewerker

Huurprijs mobiele schoolmediatheek (geldt niet voor scholen die de kast ontvangen ter vervanging van de bibliobus):

- € 2250,00 per jaar (inclusief een licentie voor Educat-B)

Bibliotheek op school

Een stimulerende leesomgeving zorgt ervoor dat kinderen zich kunnen ontwikkelen tot mensen die gemakkelijk lezen. Dat is handig bij studie, computergebruik en gewoon in het dagelijkse leven. Een goed uitgeruste, aantrekkelijke schoolmediatheek is hierbij onmisbaar. Hoeveel materiaal een school zou moeten aanschaffen, hangt af van de omvang van de school, de mate van gebruik en de organisatie van de mediatheek.

De bibliotheek is deskundig op het gebied van boeken en informatie zoeken en kan u helpen met het beheer van de mediatheek en leesondersteunende activiteiten.

Beheer mediatheek:

- *opzetten systematiek, etiketten aanbrengen, boektitels in Educat invoeren
- *(advies bij) aankoop van media
- *saneren van de collectie
- *presentatie van de collectie

Leesondersteunende activiteiten:

- *hulpouders:
 - *instructie gebruik mediatheek
 - *instructie over het kiezen van boeken
 - *instructie Educat
- *kinderen
 - *begeleiding van kinderen met leesachterstanden
 - *kiezen van boeken
 - *gestructureerd zoeken naar betrouwbare informatie voor werkstukken/sprekbeurten
- *leerkrachten
 - *wat is er meer mogelijk met Educat
 - *ondersteuning bij boekpromotie
 - *ondersteuning bij leesbevorderingsactiviteiten
 - *ondersteuning bij het leesplan

Cijfers:

- *metingen omtrent lees- en leengedrag
- *weinig (nul)-leners selecteren

De 'Bibliotheek op school' kan uit diverse onderstaande onderdelen worden samengesteld.

De prijs is daarvan afhankelijk en wordt berekend op uurbasis.

Informatieve boekenpakket–abonnementen voor scholen

Een documentatiecentrum is de ideale plaats waar kinderen zelfstandig leren om te gaan met informatie. Dat heeft alleen succes als er naast internetmogelijkheden, ook een mooie actuele collectie boeken in de kast staat.

U kunt jaarlijks een kant-en-klaar pakket informatieve boeken kopen voor een vaste prijs. Het neemt u veel werk uit handen en het is de gemakkelijkste manier om uw documentatiecentrum op te bouwen.

De bibliotheek maakt bij het samenstellen van het pakket een zorgvuldige keuze uit het boekenaanbod van het afgelopen jaar op het gebied van wereldoriënterende vakken. De onderwerpskeuze, het taalgebruik, de lay-out, de illustraties en de feitelijke informatie zijn afgestemd op kinderen van 8–12 jaar.

Hoe werkt een boekenpakket–abonnement?

Eenmaal per jaar levert de bibliotheek u een gebruiksklaar boekenpakket. De boeken zijn verstevigd, geplastificeerd en voorzien van een rugetiket (desgewenst SISO of EPS). De boekenpakketten zijn al ingewerkt in Educat–B, zodat de scholen een bestandje op diskette ontvangen dat ze gelijk kunnen importeren.

U kunt kiezen uit 2 abonnementen:

Klein pakket (10 titels)

Groot pakket (25 titels)

Uw abonnement wordt **automatisch verlengd** tenzij u opzegt voor 1 november. In het volgende kalenderjaar ontvangt u dan geen boekenpakket meer.

Voor de titels van 2011 kunt u terecht bij de bibliotheek.

Educat-B

Educat is een kindgericht computer-zoekprogramma, waarmee leerlingen in de klas per trefwoord kunnen kijken in de eigen schoolmediatheek, de bibliotheek en op internet. Ook bevat het programma een uitleenmodule en kan het worden ingezet bij leesbevordering.

Via Educat-B kunnen leerlingen moeiteloos Internet raadplegen via de Snuffelcatalogus en de onderwerpcatalogus. Dit kan, in een beschermde omgeving, via Davindi (Kennisnet) waar een enorme verzameling internetadressen zijn verzameld, gecontroleerd en beoordeeld door leerkrachten en bibliothecarissen.

Kijk voor meer informatie op www.educat.nl of vraag de jeugdbibliothecaris om een demonstratie.

Huurcollecties

Themacollecties

Ter ondersteuning van projectmatig werken kunt u themacollecties aanvragen bij de bibliotheek. Zie bijlage 1.

Groepsgewijs lezen

Ook kunt u leesboeken voor langere tijd huren. Zo hoeft u de boeken niet aan te schaffen en kunt u uw klassenbibliotheken fris, actueel en bij de tijd houden.

Van verschillende titels zijn 15 tot 20 ex. aanwezig.

Voor titels kunt u terecht op:

www.bzof.nl. Onder het kopje onderwijs vindt u, bij basisonderwijs, uitgebreide informatie over de titels.

AVI-collectie

Voor het technisch leesonderwijs in groepjes kunt u leesboekjes van AVI-1 tot AVI-9 in twee-, drie- of viervoud lenen.

Collectie audio-lezen

Ter ondersteuning van het auditief lezen biedt de bibliotheek een aantal boeken met cd's, zowel op gewone leessnelheid als in aangepaste vorm.

Als u titels over een onderwerp of schrijver wilt lenen, kan het zijn dat u in de bibliotheek niet voldoende titels vindt en u de overige titels moet betrekken als huurcollectie. Dit is sterk afhankelijk van het projectthema en het aantal in de kast aanwezige titels. Bij landelijke of lokale programma's (kinderboekenweek, schrijvers op school) is het uitlenen van specifieke titels aan de scholen soms niet mogelijk, omdat de reguliere uitlening aan kinderen dan tekort zou schieten.

TRAININGEN EN WORKSHOPS

Training Interactief voorlezen

Voorlezen als taalstimulering!

Deze training – voor leerkrachten van groep 1 en 2 – is gericht op kinderen met een taalachterstand. Uitgangspunt is Taallijn, een methode voor taalstimulering bij jonge kinderen. Aan de hand van thema's worden kinderen op een speelse manier uitgenodigd om gesprekjes te voeren en vragen te stellen. Aan elk thema wordt een boek gekoppeld. Taallijn is geïntegreerd in bestaande VVE-programma's zoals Piramide, Boekenpret en Kaleidoscoop. Tijdens het traject volgen en coachen we de leerkrachten ook in de praktijk.

Duur van de training: 3 bijeenkomsten van 4 uur.

Lezing/workshop Makkelijk Lezen Plein

25 % van de leerlingen verlaat de basisschool zonder het vereiste niveau te halen voor begrijpend lezen. Leesonderwijs heeft daarom de hoogste prioriteit gekregen. Maar succesvol leesonderwijs moet samengaan met leesbevordering en leesplezier (voorlezen is bijvoorbeeld erg belangrijk, zowel thuis als op school!).

Het **Makkelijk Lezen Plein** is een voorziening in de openbare bibliotheken voor zwakke lezers. Doelgroepen: kinderen met dyslexie, met concentratieproblemen of met een taalachterstand. Leesplezier is ook voor deze kinderen haalbaar!

Op een ouderavond of bij een training voor onderwijsgeevenden staan begrippen als leesplezier en voorlezen centraal. Ook zal er geoefend worden in het zoeken naar de juiste materialen (boeken, luisterboeken, dvd's, daisy-rom's e.a.) voor kinderen die lezen moeilijk vinden.

Workshop/lezing/training

Wij verzorgen ook workshops en lezingen op school, bijvoorbeeld over het belang van lezen. Tijdens een ouder- of klassenavond houdt één van onze medewerkers een boeiend betoog en kunnen ouders kennismaken met de nieuwste boeken die interessant zijn voor hun kind. Andere mogelijke onderwerpen zijn interactief voorlezen of informatievaardigheden voor ouders.

JAARKALENDER LEESBEVORDERING

WANNEER	WAT	VOOR WIE
September 2011	Bijeenkomst leesbevorderingnetwork	Leescoördinatoren
13 september 2011	Nationale Roald Dahldag	Groep 4 t/m 8
5 - 15 oktober 2011	Kinderboekenweek Superhelden & Heldenmoed	Groep 1 t/m 8
5 - 15 oktober 2011	Groepsbezoek in het kader van de Kinderboekenweek	Groep 4
Half september - eind oktober 2011	Christelijke Kinderboekenweek	Groep 1 t/m 8
September/oktober 2011	Groepsbezoek Lettersoep	Groep 3
Oktober/november 2011	Nationale Voorleeswedstrijd Schoolrondes	Groep (3,4,5,6) 7 en 8
November 2011	Groepsbezoek	Groep 7 en 8
Januari	Start Leesvirus	Groep 6 (+ combinatiegroep)
Januari 2012	Nationale Voorleesdagen	Peuters, Groep 1 en 2
26 januari 2012	Nationale Gedichtendag	Iedereen
Januari 2012	Bijeenkomst leesbevorderingnetwork	Leescoördinatoren
Februari 2012	Groepsbezoek Monstertje Mo	Groep 3
Februari/maart 2012	Nationale Voorleeswedstrijd Regionale rondes	Groep 7 en 8
Maart 2012	Kikkertiendaagse	Onderbouw
Maart/april 2012	Groepsbezoek	Groep 5
April 2012	Afsluiting Leesvirus	Groep 6 (+ combinatiegroep)
April 2012	Nationale Voorleeswedstrijd Provinciale ronde	Groep 7 en 8
Mei 2012	Annie M.G. Schmidtweek	Iedereen
Mei 2012	Nationale Voorleeswedstrijd Finale	Groep 7 en 8
Mei/juni 2012	Groepsbezoek	Groep 1 en 2
1 t/m 15 juni 2012	Frysk Fertel & Foarlêsfestival	Iedereen

2012			
January S M T W T F S 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	February S M T W T F S 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29	March S M T W T F S 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	April S M T W T F S 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
May S M T W T F S 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	June S M T W T F S 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	July S M T W T F S 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	August S M T W T F S 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
September S M T W T F S 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	October S M T W T F S 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	November S M T W T F S 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	December S M T W T F S 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

MEDIAWIJSHEID

Bibliotheken Zuidoost Fryslân heeft ook een Doorgaande Leerlijn Mediawijsheid voor het basisonderwijs ontwikkeld. Een aantal programma's hieruit vindt u hieronder. Voor de gehele Doorgaande Leerlijn verwijst ik u naar de aparte brochure.

Groep 7 en 8

Maak je eigen startpagina!

Leerkracht: *"Mooi, praktisch en leerlingen denken dat ze al heel veel weten over internet, maar door deze minicursus worden ze zich bewuster van het gebruik van internet."*

Inhoud

Een complete lessenserie bestaande uit 6 lessen waarin alle **belangrijke aspecten van internetgebruik** aan bod komen. Deze lessenserie schept de kaders waarbinnen kinderen op een veilige manier hun digitale kennis, vaardigheden en creativiteit kunnen ontwikkelen.

Een eigen **klassenstartpagina** is het resultaat!

Les 1: internet, zoekmachines, betrouwbaarheid

Les 2: hoe ver reikt internet?

Les 3: Yurispagina, wat is dat?

Les 4: Onderwerp Yurispagina

Les 5: Onderhoudsrooster Yurispagina, discussie mediawijsheid, wat vind jij?

Les 6: evaluatie en uitreiking Mediawijsheidcertificaat

Duur

Deze lessenserie bestaat uit 6 lessen van een uur, gegeven door de Mediaccoach. Aansluitend kan worden gekozen voor de ouderavond **Parents are Watching**.

Kerdoelen

- De kinderen leren informatie te zoeken (kerndoel 4)
- Kinderen leren informatie te beoordelen (kerndoel 7)

Mediawijsheid

- De kinderen maken een eigen startpagina (praktische vaardigheden)
- De kinderen leren informatie te beoordelen op betrouwbaarheid (informatie- en strategische vaardigheden)
- De kinderen leren over de werking van zoekmachines en internet (mediabewustzijn)
- De kinderen leren over profielsites en privacy (verantwoord gebruik en veiligheid)
- De kinderen maken een eigen startpagina (participatie en productie)

Kosten

Scholen met een dienstverleningsabonnement

Per les: € 40

Totaalaanbod: € 200

Scholen zonder dienstverleningsabonnement

Per les: € 60

Totaalaanbod: € 300

Kosten in combinatie met Parents are Watching: € 395. Zie aparte brochure Doorgaande Leerlijn Mediawijsheid Basisonderwijs.

Zie: www.maakjeeigenstartpagina.yurls.net

Inhoud

Een preventief lesprogramma over **internetgedrag** voor kinderen van groep 5 & 6. Via algemene omgangsvormen leidt de mediacoach de kinderen de digitale wereld in en laat hen zien dat we ook op internet zo met elkaar om moeten gaan zoals we ook door anderen behandeld willen worden. Cyberpesten wordt op een luchtige, speelse manier aan de orde gebracht.

Duur

Deze les duurt 1 uur.

Doelen

- De kinderen stellen zelf regels op over hoe ze met elkaar willen omgaan (op internet)
- De kinderen weten wat (cyber)pesten is
- De kinderen weten wat ze kunnen doen als het gebeurt

Mediawijsheid

- De kinderen weten hoe ze met elkaar om moeten gaan op internet
- De kinderen weten wat cyberpesten is
- De kinderen weten dat cyberpesten niet goed is
- De kinderen weten wat ze kunnen doen als het *voorkomt* (mediabewustzijn)

Kosten

Deze les kost € 55

Bijlage: Themacollecties voor de jeugd

Alle collecties bestaan voor zover aanwezig uit informatieve media (boeken, cd-roms en video's, DVD's), lees- en prentenboeken en een lijst met internetsites.

Wereld

Afrika	: sociaal-economisch, natuur, flora & fauna
Amerika Noord	: idem
Amerika Zuid	: idem
Australië	: idem
Azië	: idem
Europa	: alle Europese landen, EG....
Indianen	
Kinderen andere landen	
Wereld	: meerdere werelddelen, atlassen

Natuur

Boerderij	: alle dieren, het leven op de boerderij
Bomen:	: bomen, in het bos
Dieren:	: meerdere soorten dieren
Dierentuin	
Huisdieren	: hond, kat, konijn, cavia, hamster...
Insecten	
Landschappen	: landschappen, oceanen, bergen woestijnen, vulkanisme
Milieu	: afval, milieuverontreiniging, Greenpeace, recycling
Planten	: tuinieren, wilde planten, bloemen
Prehistorie	: dinosaurussen, stenen tijdperk
Reptielen	: slangen, kikkers, krokodillen...
Seizoenen	: lente, herfst, winter, kerst en sinterklaas
Vissen	: hengelen, soorten vissen
Vlinders	
Vogels	
Water	: de zee, rivieren, meren, zwemmen, ons water
Weer en klimaat	
Zee	: strand, schelpen, vogels, zeehonden, waddenzee
Zoogdieren	: olifanten, tijgers, leeuwen, beren, apen...

Techniek en Wetenschap

Begrippen	: vormen, kleuren, groot/klein
Communicatie	: internet, media, telecommunicatie, digitale ontwikkelingen
Energie	: gas, licht, zonne-, water-, windenergie
Letters en cijfers	: ABC boeken, telboeken
Planeten	: het heelal, sterrenkunde, ruimtevaart
Proefjes	: experimenten, proefjes met o.a. water, geluid, beweging, lucht..etc.
Techniek	: Machines en apparaten, computers, wetenschap
Tijd	: klokkijken, wat is tijd?
Uitvindingen	: uitvinders
Verkeer	: verkeersregels
Vervoer	: auto's, vliegtuigen, schepen, treinen, fietsen

Vroeger

Honderd jaar geleden	:oude rijmpjes/versjes, opkomst industrie, leven op het platteland, oude ambachten, school
Middeleeuwen	:ridders, kastelen, vikingen
Ontdekkingsreizen	:ontdekkingsreizigers
Oude beschavingen	:Grieken, Egyptenaren, piramides, Romeinen, Azteken
Piraten	
Tweede wereldoorlog	:Anne Frank, bezetting en bevrijding

Sprookjes en verhalen

Gedichten	: gedichtenbundels voor alle leeftijden
Magie	: heksen, tovenaars, drakologie...
Schmidt, Annie M.G.	: boeken, gedichtjes, cd's
School	: voor het eerst naar..., meesters, juffen
Sprookjes	
Strips	
Voorlezen	

Mensen

Baby's	: geboren worden, een broertje/zusje erbij
Beroepen	
Dood	: doodgaan, rouwverwerking
Emoties	: boos, bang, blij, jaloezie, verdrietig, verliefd, verlegen
Gezondheid	: de mens, ziek zijn, gehandicapt, verslaving
Kleding	: verkleden, stoffen, aankleden, mode
Maatschappij	: actuele thema's (vluchtelingen, terrorisme e.d)
Markt/winkel	: boodschappen doen, geld, soorten winkels
Mens en lichaam	: het lichaam, zintuigen, tanden, seksuele voorlichting
Omgaan met elkaar	: anders zijn, ruzie, manieren, gehandicapt zijn, echtscheiding
Pesten	
Spel en speelgoed	: spelen, spelletjes, speelgoed
Sport	: Paardrijden, voetbal, vechtsporten, olympische spelen...
Vakantie	: logeren, dagjes weg....
Voeding	: wat eten we, waar komt het vandaan, kookboeken
Hobby/Vrije tijd	: hobby's, verzamelen, goochelen, knutselen
Wonen	: huizen, de stad, het dorp, landen, verhuizen

Kunst en cultuur

Het boek	: hoe wordt een boek gemaakt, lezen
Circus	
Feest	: verjaardag, carnaval
Godsdiensten	: de bijbel, de islam, hindoeïsme, jodendom
Kunst	: beroemde schilders, tekenen en schilderen, musea, bouwwerken
Muziek	: liedjes, instrumenten, beroemde musici, popgroepen
Theater	: ballet, toneel, poppenkast, theater

Ons complete Jeugdteam!

Foto